

Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Sofijski rayonen sad (Bolgarija) 29. maja 2023 – „APS beta Bulgaria“ EOOD, „Agentsia za kontrol na prosrocheni zadalzhenia“ AD

(Zadeva C-337/23, APS Beta Bulgaria und Agentsia za kontrol na prosrocheni zadalzhenia)

(2023/C 321/25)

Jezik postopka: bolgarščina

Predložitevno sodišče

Sofiyski rayonen sad

Predlagateljici v postopkih za izdajo plačilnega naloga:

Predlagateljici: „APS beta Bulgaria“ EOOD, „Agentsia za kontrol na prosrocheni zadalzhenia“ AD

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 4(2) in člen 6(1) Direktive Sveta 93/13/EGS ⁽¹⁾ o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah (Direktiva 93/13/EGS) razlagati tako, da

če je v kreditni pogodbi določena obveznost potrošnika, da mora skleniti poroštveno pogodbo s porokom, ki ga določi upnik, vsebina poroštvene pogodbe ni „glavni predmet“ pogodbe, sklenjene s to tretjo osebo, ampak del vsebine kreditne pogodbe? Ali je pri tem pomembno, ali sta upnik in porok povezani osebi?

2. Ali je treba točko 1(i) Priloge k Direktivi 93/13/EGS razlagati tako, da

je treba, če je potrošnik na podlagi že sklenjene kreditne pogodbe zavezan postaviti poroka – pri čemer je ena od možnosti, da kot poroka pooblasti osebo, ki jo navede upnik – za vsebino obveznosti potrošnika iz poroštvene pogodbe, sklenjene istega dne po sklenitvi kreditne pogodbe, šteti, da ni jasna, ker potrošnik ni mogel sam izbrati ali predlagati osebe, ki jo bo upnik imenoval za bodočega poroka?

3. Če je odgovor na prejšnje vprašanje, da je vsebina poroštvene pogodbe jasna: ali je treba točko 1(i), (j) in (m) Priloge k Direktivi 93/13/EGS razlagati tako, da

je treba, če se je potrošnik zavezal, da bo v okviru že sklenjene kreditne pogodbe postavil poroka – pri čemer je ena od možnosti, da kot poroka pooblasti osebo, ki jo navede upnik – za vsebino obveznosti potrošnika iz kreditne pogodbe šteti, da ni jasna, in da lahko to povzroči ničnost kreditne pogodbe ali njenih posameznih pogojev?

4. Ali je treba člen 4(1) Direktive 93/13/EGS v povezavi s členom 8 Direktive 2005/29/ES ⁽²⁾ o nepoštenih poslovnih praksah razlagati tako, da

gre, če oseba, ki odobri kredit, od potrošnika zahteva, naj sklene pogodbo z osebo, ki jo navede kreditodajalec in ki zavaruje njegovo terjatev do potrošnika, vselej za izkoriščanje manj ugodnega položaja potrošnika in s tem za agresivno poslovno prakso?

5. Če je odgovor na četrto vprašanje nikalen: Ali je treba člen 4(1) in člen 7 Direktive 93/13/EGS v povezavi s členom 8 Direktive 2005/29/ES o nepoštenih poslovnih praksah razlagati tako, da

lahko sodišče v enostranskem sodnem postopku, kot je postopek za izdajo plačilnega naloga, v katerem potrošnik ni udeležen, dvome glede nepoštenosti pogodbenega pogoja utemelji zgolj s tem, da sumi, da je potrošnik ta pogoj sprejel zaradi nepoštenih poslovnih praks, ali pa je treba slednjo jasno ugotoviti?

6. Ali je treba člen 15(2) Direktive 2008/48/ES ⁽³⁾ o potrošniških kreditnih pogodbah (Direktiva 2008/48/ES) razlagati tako, da

je treba to določbo uporabljati v primerih, v katerih je kreditna pogodba povezana s pomožno storitvijo, in sicer odplačno zagotovitev poročila s strani tretje osebe, in da potrošniku omogoča, da uveljavlja ne le svoje pravice zaradi ravnanja poroka, ki je v nasprotju z njegovimi obveznostmi, kot je plačilo po izteku zakonskega roka, ampak tudi procesne ugovore, s katerimi se izključi obveznost v razmerju do poroka?

7. Ali je glede na člen 15(2) Direktive 2008/48/ES v povezavi z načelom učinkovitosti oziroma – ob predpostavki, da sta kreditna pogodba in poroštvena pogodba povezana posla –člena 5 in 7 Direktive 93/13/EGS v povezavi s točko 1 (b) in (c) Priloge k tej direktivi dopustna

nacionalna sodna praksa, v skladu s katero se lahko porok iz pogodbe, povezane s potrošniško kreditno pogodbo, ki je od potrošnika prejel plačilo za zavarovanje kreditne pogodbe in je glavnemu upniku na podlagi pogodbenega pogoja kljub izteku roka iz člena 147 Zakon za zadalzhieniata i dogovorite (zakon o obligacijskih razmerjih in pogodbah) – kar glede na sodno prakso povzroči ugasnitev poročstva v celoti – poplačal terjatev, kljub temu sklicuje na to, da je vstopil v pravice prvotnega upnika, in ob sklicevanju na nasprotujočo si sodno prakso o uporabi tega zakona zahteva plačilo od glavnega dolžnika?

8. Ali je treba člen 3, točka (g), Direktive 2008/48/ES v povezavi s členom 5 Direktive 93/13/EGS razlagati tako, da

se učinkovita obrestna mera za kredit v primeru obveznosti sklenitve povezane poroštvene pogodbe, ki je določena v kreditni pogodbi in zaradi katere je skupni znesek kreditne obveznosti višji, izračuna tudi glede na obroke, ki so višji zaradi plačila za poroka? Ali je pri tem pomembno, kdo je izbral poroka ter ali sta porok in glavni upnik povezani osebi?

9. Ali je treba člen 10(2)(g) Direktive 2008/48/ES razlagati tako, da

je treba napačno navedbo učinkovite obrestne mere v kreditni pogodbi, sklenjeni med prodajalcem ali ponudnikom in potrošnikom kreditojemalcem, šteti za nenavedbo učinkovite obrestne mere v kreditni pogodbi in da mora nacionalno sodišče uporabiti pravne posledice, ki so v nacionalnem pravu določene za nenavedbo učinkovite obrestne mere v potrošniški kreditni pogodbi? Ali je treba šteti, da so te posledice obvezno zavezujoče tudi za poroka, ki je poplačal terjatev, v razmerju do potrošnika?

10. Ali je treba člen 23, drugi stavek, Direktive 2008/48/ES razlagati tako, da

je treba sankcijo, ki je določena v nacionalnem pravu v obliki ničnosti potrošniške kreditne pogodbe, v skladu s katero je treba vrniti zgolj odobreni znesek glavnice, šteti za sorazmerno v primerih, v katerih potrošniška kreditna pogodba ne vsebuje natančne navedbe učinkovite obrestne mere, ker v njej niso navedeni stroški poklicnega poroka, ki ga je izbral upnik (čeprav je učinkovita obrestna mera v besedilu kreditne pogodbe številčno navedena)?

11. Ali je treba člen 2(2) Direktive 2009/138/ES⁽¹⁾ o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (Direktiva 2009/138/ES) v povezavi z delom A, točka 14, Priloge I k tej direktivi razlagati tako, da

gre pri poklicnem opravljanju dejavnosti poroka za plačilo, pri katerem družba porokinja v vseh primerih neizpolnitve plača skupni znesek kredita, ki ga je črpal potrošnik kot glavni dolžnik, to plačilo pa se ne glede na neizpolnitev s strani potrošnika plačuje z vsakim kreditnim obrokom, za „dejavnost zavarovanja“ v smislu navedene direktive?

12. Če je odgovor na enajsto vprašanje pritrdilen: Ali je treba člen 14(1) Direktive 2009/138/ES razlagati tako, da

za osebo, ki opravlja dejavnost iz enajstega vprašanja, velja obveznost pridobitve dovoljenja pri nacionalnih regulativnih organih, ki so pristojni za izdajanje dovoljenj zavarovalnicam?

⁽¹⁾ UL 1993, L 95, str. 29.

⁽²⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL 2005, L 149, str. 22).

⁽³⁾ Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL 2008, L 133, str. 66).

⁽⁴⁾ Direktiva 2009/138/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL 2009, L 335, str. 1).